

VLIZINE

jrg. 16, nr. 4 (april 2015)

Hét e-zine met praktische informatie over onderzoek en beleid door en voor Vlaamse mariene wetenschappers.

Maandelijks uitgave, naar keuze met wekelijkse/dagelijkse updates [[abonnement aanpassen](#)]

V.U.: Jan Mees - Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)

Redactie: Jan Seys, Nancy Fockedeij, Karen Rappé

1. Kalender

- 1.1. Dag van de Zee: alles wat je wil weten over onze kustlijn vroeger en nu
- 1.2. 'Secret Ocean 3D' de nieuwste film van Jean-Michel Cousteau in première

2. Vacatures, beurzen en fondsen

- 2.1. IOC Project Office for IODE zoekt een Web Developer
- 2.2. De EuroMarine 2015 call is nu open
- 2.3. BMM zoekt wetenschappelijk medewerker programma luchtopervatie boven zee

3. Zeewaarnemingen

- 3.1. Opmerkelijk weinig waarnemingen van bruinvissen en alkachtigen dit jaar
- 3.2. Tuimelaar in nabijheid van de Wandelaar sinds begin april

4. Varia

- 4.1. Barnum Roeselare gekroond tot winnaar van de eerste editie van PlaneetZee@Work

1.1. Dag van de Zee: alles wat je wil weten over onze kustlijn vroeger en nu

Op donderdag 28 mei 2015 vindt in de Beaufortzaal van de InnovOcean site te Oostende een studiemoment plaats met vier topsprekers, rond het thema "Bescherming van de kust en onderwatertechnologie".

De organisatie is in handen van Uitstraling Permanente Vorming vzw (UPV), het Vermeylenfonds Oostende en het Brugs Universitair Centrum. Na ontvangst en inleiding komen achtereenvolgens aan bod:

- prof Cécile Baeteman: "Een geologische visie op onze kustontwikkeling"
- ing. Elias Van Quicquelborne: "De overheid, samenwerken aan de kust: de realisatie van het Masterplan Kustveiligheid"
- ir Ellen Maes: "Eilanden, zandmotoren, energie-atollen en andere toekomstgerichte initiatieven"
- dr. Tine Missiaen: "Archeologie en onderwaterlandschappen: hoe die meenemen bij nieuwe ontwikkelingen op zee?"

Inschrijven is verplicht en kan bij UPV op 02/614 82 20; upv@vub.ac.be of via <http://UPV.vub.ac.be>

[\[naar boven\]](#)

1.2. 'Secret Ocean 3D' de nieuwste film van Jean-Michel Cousteau in première

In de vooravond van de eerste JPI Oceans conferentie kunt u de Belgische première van de nieuwste film van Jean-Michel Cousteau bijwonen. Via nieuwe filmtechnologieën stelt Cousteau maar liefst 30 zeeorganismen voor aan de kijker. De film dompelt je daarbij onder in de tropische onderwaterwereld van de Bahama's, Bimini en de Republiek Fiji.

De Belgische première van 'Secret Ocean 3D' vindt plaats op woensdag 6 mei, om 18u45, in de bioscoop UGC Toison d'Or op de Guldenvlieslaan in Brussel. Registratie voor dit pre-event van de JPI Oceans conferentie is verplicht en kan gebeuren via onderstaande link.

Link: <http://jpi-oceans.eu/registration-jean-michel-cousteaus-secret-ocean-3d>

[\[naar boven\]](#)

2.1. IOC Project Office for IODE zoekt een Web Developer

Het UNESCO/IOC Project Office for IODE in Oostende is wereldwijd een belangrijk opleidingscentrum van het IODE-programma, dat sterk inzet in het organiseren van opleidingen betreffende het beheer en gebruik van de oceaan. Men zoekt er een nieuwe Web Developer. Solliciteren kan tot 1 juni 2015.

De job omvat:

- (i) het assisteren bij het ontwikkelen, documenteren en onderhouden van web-based IODE data- en

informatieproducten die worden gehost in het IOC Project Office for IODE in Oostende;
(ii) het assisteren bij het hosten, onderhouden en ontwikkelen van geospatial informatiediensten voor Afrika (in het kader van de "African Marine and Coastal Atlas") en Latijns-Amerika (voor de "Caribbean Marine Atlas");
(iii) ondersteuning bieden in het kader van het Europese Horizon2020-project ECOPOTENTIAL ("Improving future ecosystem benefits through Earth Observations") door bij te dragen aan de datasetinventarisatie, de data- en metadataverzameling, de kwaliteitscontrole en harmonisatie van de data, de databankontwikkelingen, het in open access ter beschikking stellen ervan en het linken aan GEOSS;
(iv) het updaten, upgraden of corrigeren van bestaande webinfrastructuurcomponenten;
(v) assisteren bij gebruikerssupport en trainingen.

Meer info op:

Link: http://www.iode.org/index.php?option=com_content&view=article&id=285&Itemid=100016

[naar boven]

2.2. De EuroMarine 2015 call is nu open

EuroMarine is een nieuw Europees marien wetenschappelijk netwerk dat officieel in juni 2014 werd gelanceerd. Het omvat de talrijke leden van drie eerdere grote mariene gemeenschappen: EUR-OCEANS, Marine Genomics Europe en MarBEF. Het nieuwe netwerk kreeg vorm binnen een voorbereidend FP7 project (2011-2013). Nog tot 30 juni kunnen leden financiering aanvragen voor het organiseren van diverse activiteiten (horizon-scanning workshops, werkgroepen, trainingen en dergelijke meer).

Link: <http://www.euromarinetwork.eu/call2015>

[naar boven]

2.3. BMM zoekt wetenschappelijk medewerker programma luchtobservatie boven zee

De Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee (BMM), de wetenschappelijke dienst van de Operationele Directie Natuurlijk Milieu (ODN) van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN), werft een wetenschappelijk medewerker aan voor het programma van luchtobservatie boven de Noordzee.

De kandidaat (MSc) wordt verwacht in teamverband de functie van luchtoperator uit te oefenen in een dienstverlenend kader voor de Noordzee (controlevluchten boven zee uitvoeren met bediening van teledetectie-instrumenten aan boord van het BMM-vliegtuig, analyse resultaten en ruimer handhavingskader op vlak van mariene verontreinigingen).

Meer informatie via onderstaande link en bij Ward Van Roy (ward.vanroy@mumm.ac.be) of Ronny Schallier (r.schallier@mumm.ac.be).

Link: www.vliz.be/docs/vlizine/16-04/KBIN-ODnatuur-SURVvacaturewebsite_nl-0415.doc

[naar boven]

3.1. Opmerkelijk weinig waarnemingen van bruinvissen en alkachtigen dit jaar

Zeevogeltellers en zeezoogdierspecialisten maken melding van een opmerkelijk lage dichtheid aan bruinvissen, zeekoeten en alken op het Belgisch deel van de Noordzee. De reden hiervoor is nog onduidelijk.

Dit voorjaar worden er weinig bruinvissen waargenomen op het Belgisch deel van de Noordzee. Tot nog toe zijn er ook minder strandingen van deze soort. Het afgelopen decennium vormden de winter- en voorjaarsmaanden nochtans de periode waarin de bruinvissen in de hoogste dichtheid gezien werden. Wat de oorzaak is voor het wegblijven van dit kleine zeezoogdier is voor de zeezoogdierspecialisten (KBIN) voorlopig nog onbekend. Ook in Nederland wordt er melding gemaakt van een sterke daling in het aantal waarnemingen van bruinvissen. Daarenboven werden er deze winter opmerkelijk weinig zeekoeten en alken op het Belgisch deel van de Noordzee geteld, hetzelfde bleek te gelden voor de alkachtigen voor de Nederlandse kust. Voor de zeevogeltellers (INBO) is de reden hiervoor ook nog onduidelijk.

Of de twee dalende trends met elkaar verband houden en/of dit gerelateerd is aan beschikbaar voedsel is nog niet gekend bij de wetenschappers. Zij blijven standaard de aanwezigheid van zeevogels en zeezoogdieren monitoren. Wie weet brengen de trends in hun waarnemingen, aangevuld met goede gegevens over het geprefereerde dieet van deze zeevogels en bruinvissen de komende jaren verduidelijking.

[naar boven]

3.2. Tuimelaar in nabijheid van de Wandelaar sinds begin april

Reeds enkele weken ziet de bemanning van de Wandelaar regelmatig een tuimelaar opduiken voor de boeg van het schip.

Tuimelaars zijn sociale dolfinen die meestal in groepen gezien worden, met een groepsgrootte van zo'n 5 à 20 individuen. Heel uitzonderlijk blijven solitaire tuimelaars gedurende een langere periode op eenzelfde plaats. Zo werd in 2007 en in 2008 in het concessiegebied van de mosselkooien, ter hoogte van Nieuwpoort, gedurende enkele weken een tuimelaar waargenomen die ook actief de nabijheid van schepen opzocht. Het voorkomen van tuimelaars in België is sporadisch en onvoorspelbaar. De Noordzee ligt namelijk aan de noordgrens van zijn

verspreidingsgebied. De aanwezigheid van deze tuimelaar in het ankergebied en in de nabijheid van de Wandelaar, is dan ook wel een bijzondere waarneming.

Link: <http://www.welkombijvloot.be/c/nieuwsberichten/17721>

[\[naar boven\]](#)

4.1. Barnum Roeselare gekroond tot winnaar van de eerste editie van PlaneetZee@Work

Via PlaneetZee@Work editie 2014-2015 kregen klassen uit de hogere graden secundair onderwijs de kans om in een labo van een mariene onderzoeksgroep te experimenteren, te meten en na te denken over een actueel zeewetenschappelijk vraagstuk. De leerlingen werden na afloop uitgedaagd om hun resultaten weer te geven op een wetenschappelijke poster. Na selectie van de drie beste posters kwamen de respectievelijke klassen hun bevindingen mondeling voorstellen op de slothappening in de InnovOcean site in Oostende.

De finalisten zakten op woensdag 1 april af naar Oostende om er voor een 4-koppige jury hun poster en hun kennis over het gevolgde labo te verdedigen. De klas '4 wetenschappen' van de school 'Barnum' uit Roeselare werd uitgeroepen tot de winnaar van PlaneetZee@Work editie 2014-2015. De jury oordeelde dat hun groot enthousiasme in het laboratorium Mariene Biologie van de Universiteit Gent (o.l.v. Marleen De Troch), de interessant uitgewerkte poster en de geslaagde verdediging op de slothappening meer dan overtuigend waren. Hierdoor sleept de klas van Mevr. Katrien Abbeloos de hoofdprijs in de wacht: een meerdaagse mariene stage aan de Côte d'Opale (Wimereux – Frankrijk). De mariene veldstage wordt aangeboden door het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) en de Vlaamse overheid (EWI) binnen het actieplan Wetenschapscommunicatie. Inschrijven als klas voor de volgende editie van PlaneetZee@Work voor het academiejaar 2015-2016 kan vanaf 1 september 2015 via de website www.planeetzee.be.

Heb je interesse als wetenschapper om een dagje met scholieren aan het werk te gaan in je labo of in het veld? Contacteer info@vliz.be, dan werken we samen een opdracht uit!

Link: <http://www.planeetzee.be/barnum-roeselare-gekroond-tot-winnaar-van-de-eerste-editie-van-planeetzeework>

[\[naar boven\]](#)

U krijgt dit bericht omdat u bent ingeschreven op de VLIZine-rondzendlijst. Uw adres wordt niet aan derden doorgegeven en wordt niet voor commerciële doeleinden gebruikt. Om uw abonnement aan te passen of op te zeggen: klik [hier](#). Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) wil via dit e-zine informatie verstrekken over de eigen activiteiten en die van onderzoeks- en beleidsgroepen in Vlaanderen actief in de mariene en kustgebonden wetenschappen. [Lid worden van VLIZ?](#) Reacties en alle nuttige informatie van uw kant (zoals vacatures, nieuwe projecten, vraag voor samenwerking, interessante symposia, etc.) wordt graag ingewacht via info@vliz.be. De archieven van dit e-zine zijn [hier](#) raadpleegbaar.

Disclaimer: Eventuele standpunten zijn die van de auteurs en stemmen niet noodzakelijk overeen met die van het VLIZ. Het VLIZ is niet verantwoordelijk voor enige schade opgelopen ten gevolge van foutieve of verkeerd geïnterpreteerde informatie in dit e-zine, noch voor de inhoud van websites waarnaar verwezen wordt. Delen uit dit e-zine mogen worden overgenomen, met bronvermelding. Deze publicatie mag ter kennismaking worden doorgestuurd naar derden.

Copyright © 2015 Vlaams Instituut voor de Zee - www.vliz.be

InnovOcean site · Wandelaarkaai 7 · 8400 Oostende